

Wijkgericht werken

‘Pfoe, lastig, maar waar een wil is, is een weg’

In je eigen wijk naar school. Dat gun je ieder kind. Maar kán het ook? Het vraagt wijkgericht werken van scholen, zorgaanbieders en partners in de wijk. Vier leerkrachten gaan met elkaar in gesprek over hoe zij aankijken tegen wijkgericht werken. Over obstakels – teamcultuur, aansprakelijkheid, concurrentie. En over mogelijkheden – efficiëntie, gedeelde verantwoordelijkheid, zorgondersteuning op scholen.

door René Lamers

Leerkrachten in gesprek

Edwin Maarleveld, De Singel Schiedam, Eline Schepen, 't Palet Vlaardingen,

Joyce Peltenburg, Sint Bernardus Schiedam, Sylvia van den Boogaard, De Singel Schiedam

Joyce Peltenburg (links) in gesprek met Edwin Maarleveld en Eline Schepen. Sylvia van den Boogaard staat niet op de foto.
Foto René Lamers

“Tja, wat is ‘de wijk’?”, vraagt Edwin zich af. “We werken samen met een school, maar die staat officieel in een andere wijk.” “En in onze wijk zitten maar een paar scholen”, zegt Eline. “Dan wordt samenwerken lastiger.”

Het begrip wijk behoeft dus nadere formulering: loopt die volgens de indeling van de gemeente of zien we het ruimer? Maar op bepaald niveau zien de leerkrachten samenwerking zeker mogelijk. Het gebeurt al, zegt Edwin. “In Schiedam Oost is er het plan voor een wijkacademie, ‘Oost Pakt Door’. Dat is een wijkorganisatie van bewoners waarin Primo, SIKO, de woningbouwvereniging en andere buurtpartijen samenwerken. Joyce ziet wel praktische obstakels bij samenwerking tussen scholen. “In

Schiedam-West heb je verschillende scholen met verschillende populaties. We werken samen met een gemeenschappelijke gymzaal; fysieke samenwerking gaat wel.” “Maar ouders kiezen bewust voor een school, daar moet wel rekening mee gehouden worden”, vult Eline aan. “En bij Siko werken de specialisten al samen. Dit gaat na een opstartfase allemaal steeds beter lopen. Moet je dat dan ook met collega’s van een andere stichting doen?”

Concurrentie

Maar samenwerking in begeleiding en zorg voor leerlingen, kan dat? “Binnen de school is dat al lastig”, geeft Edwin aan. “Je krijgt teveel afstemming”, vindt ook Joyce. En waarvoor, vraagt Sylvia zich af: “Wij hebben al een laag verwijzingspercentage. En ik heb geen tijd om ook nog contact met andere scholen te onderhouden.”

Edwin: “Kinderen zijn levend materiaal. Is samenwerking in het belang van hen?” De vier leerkrachten vinden het wél logisch wanneer bijvoorbeeld een logopedist de scholen afgaat, naar de kinderen gaat, in plaats van andersom. “Besturen zien echter concurrentie”, merkt Jacqueline op. Edwin: “Inderdaad. Die zouden eigenlijk moeten denken dat ze het voor de wijk doen.” “Maar”, breekt Jacqueline in, “ik zie collega’s ook niet snel maar een andere school in de buurt lopen; ik ga eerder bij collega’s kijken. Ik ken ze daar ook niet.”

Kennisnetwerk

“Eigenlijk zouden we kennisnetwerken moeten opstarten”, ziet Edwin als oplossing. “Dat zou het samenwerkingsverband kunnen doen. Dat heeft al overzicht van alle scholen; wij niet.”

“Alle scholen hebben al een ondersteuningsprofiel”, weet Sylvia. “Die zou je naast elkaar kunnen leggen. Wij zijn bijvoorbeeld sterk in hoogbegaafdheid. Voor expertises zou wijkgericht werken kunnen helpen. Individuele begeleiding blijft echter moeilijk voor een school.”

“Op SIKO gaan we dit jaar met een schooldoorbroken plusklas werken voor één of twee dagen per week”, geeft Eline als voorbeeld van samenwerking. “De leerlingen van verschillende scholen verzamelen op één school, met één vaste leerkracht.”

Expertises

Samenwerken in de wijk gaat dus niet vanzelf. Maar hoe kan het wél? “Ik zie het nog niet voor me, al zou dat het ideaal zijn”, geeft Edwin aan. “Iemand moet ons erop kunnen wijzen waar wat is te vinden. En er moeten dan potjes komen, over de besturen heen.” Eline: “Op zich is het prima wanneer je een specialisme hebt, je dat deelt met andere scholen. Praktisch zie ik het alleen nog niet hoe je zorg deelt. Dan moet er heel goed overzicht zijn en één duidelijk aanspreekpunt. Dit werkt nu vooral goed op de eigen school.”

Joyce: “Stel, het gaat om een gehandicapt kind. Dat kán niet eens in ons gebouw. Dan moeten we doorverwijzen naar een school in de buurt. Wij hebben wel ervaring met dove kinderen, maar niet met blinde.” Eline: “We hebben wel twee kinderen die slechtziend zijn, daarvoor komt Visio tegelijk op school, die heeft de expertise. Zo werken we goed en efficiënt samen.” Sylvia: “We zouden onze expertise over hoogbegaafdheid kunnen delen met andere scholen. Andere hulp is echter specialistisch en koop ik in. Ik denk niet dat ik die op een andere school kan vinden.”

De visie wordt onderschreven. Maar nu de praktische bezwaren.

- Hoe zit het met de verzekering wanneer een kind voor een les naar een school van een andere stichting moet?
- Wat doe je als een leerkracht met specifieke kennis voor de hele wijk vertrekt?
- Hoe kom je met verschillende aanbieders welke behoeften er in de wijk zijn?

Dorp

“Nu ja, waar een wil is, is een weg”, besluit Edwin. “Stip op de horizon wordt hoe je elkaars expertises deelt.” Joyce: “Je zou een klankbordgroepje kunnen oprichten.” Eline: “Ja, die kunnen een bijeenkomst houden of een appgroepje vormen, of een cursus geven.”

En cruciaal voor het viertal wordt het verlichten van de leerkrachten door ondersteuners voor zorg in de klas te krijgen. Joyce: “Je creëert eigenlijk wat je vroeger in een dorp had: een aparte slager, een aparte bakker. Toen kreeg je supermarkten. Door zorg in de eigen wijk aan te bieden, krijg je eigenlijk de omgekeerde beweging: je krijgt weer specialisten dichtbij huis.”